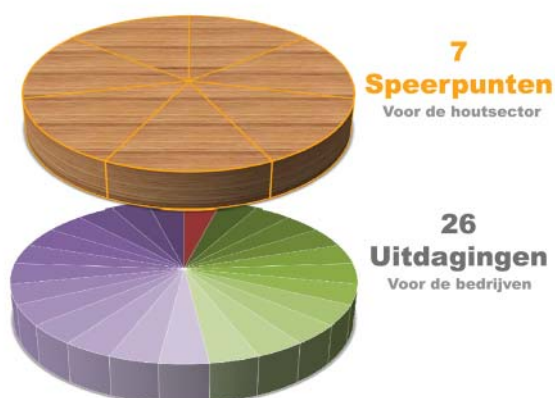

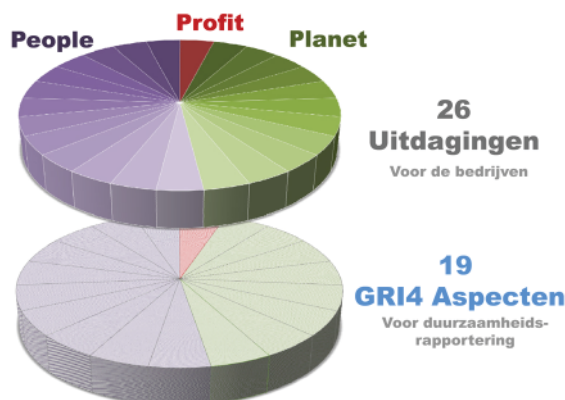
KOPPELING BEDRIJFSUITDAGINGEN AAN GRI-ASPECTEN VOOR DUURZAAMHEIDSRAPPORTERING

Dankzij het project "Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) in de houten bouwelementen" kreeg Fedustria de kans een MVO-sectorpaspoort op te stellen voor de subsector van de houten bouwelementen.

In een eerste fase formuleerde Fedustria **7 speerpunten voor de houtsector**, die als koepel staan boven **26 concrete uitdagingen voor de bedrijven** uit de subsector van de houten bouwelementen. Deze 26 uitdagingen werden geselecteerd en gevalideerd door het stakeholderspanel en vormen de basis van het MVO-sectorpaspoort.

Vervolgens werden deze bedrijfsuitdagingen ondergebracht onder **19 GRI-aspecten voor duurzaamheidsverslaggeving**. Elk van deze uitdagingen en aspecten is terug te brengen onder één van de drie grote pijlers binnen MVO: de sociale, economische en ecologische pijler (people, profit, planet).

Onderstaande tabel geeft weer op welke manier de uitdagingen en aspecten aan elkaar gekoppeld zijn. Vervolgens wordt er wat meer informatie gegeven over elk van de geselecteerde uitdagingen en aspecten.

Tabel: Koppeling van de 26 bedrijfsuitdagingen aan GRI-aspecten voor duurzaamheidsrapportering

Pijler	Bedrijfsuitdaging	GRI-aspect voor duurzaamheidsrapportering
Economisch		
	Financiële transparantie	I-1: Economische prestaties
Ecologisch		
	Hout zo hoogwaardig mogelijk inzetten	II-1: Materialen
	Gebruik van duurzaam geproduceerd hout	
	Houtresten zo hoogwaardig en lang mogelijk inzetten / recycleren	
	Reduceren en optimaliseren van het gebruik van grond- en hulpstoffen (lijmen, lakken...)	
	Energie-efficiënt produceren	II-2: Energie
	Reduceren van solventgebruik	II-3: Emissies
	Kwantitatieve en kwalitatieve afvalpreventie en doorgedreven sortering van afval	II-4: Afvalwater en afvalstoffen
	Preventie en/of recyclage van verpakkingsafval	
	Producten ontwerpen volgens de principes van het levenscyclusdenken (eco-design)	II-5: Producten en diensten
	Anticiperen op boetes en sancties m.b.t. wetgeving (milieu)	II-6: Naleving
	Efficiënte transportplanning	II-7: Transport
	Beoordeling van leveranciers op ecologische impact	II-8: Ecologische leveranciersbeoordeling
Sociaal		
<i>Arbeidsverhoudingen & waardig werk</i>		
	Uitbouwen van een duurzame relatie met de werknemer	III-1: Tewerkstelling
	Respecteren van de sociale dialoog	III-2: Verhoudingen werkgever - werknemer
	Beschermen van werknemers tegen risico's verbonden aan de uitvoering van hun arbeidsovereenkomst	III-3: Gezondheid en veiligheid
	Ontwikkelen van een positief aanwezigheidsbeleid	
	Ontwikkelen en implementeren van een competentiebeleid in de onderneming	III-4: Opleiding en onderwijs
	Ontwikkelen van een diversiteitsbeleid – leeftijdsbewust personeelsbeleid	
	Beoordeling van de leveranciers op arbeidsverhoudingen	III-5: Leveranciersbeoordeling op arbeidsverhoudingen
<i>Mensenrechten</i>		
	Beoordeling van leveranciers op respecteren van de mensenrechten	III-6: Leveranciersbeoordeling op mensenrechten
<i>Maatschappij</i>		
	Reduceren van activiteiten met een potentiële negatieve impact op de lokale gemeenschap	III-7: Lokale gemeenschap
	Ondersteunen van of inspelen op lokale initiatieven	
	Anticiperen op boetes en sancties m.b.t. wetgeving (sociaal)	III-8: Naleving
<i>Productverantwoordelijkheid</i>		
	Beoordeling van de eigen producten en diensten op de impact op gezondheid en veiligheid van consumenten met het oog op verbetering	III-9: Gezondheid en veiligheid van consumenten
	Anticiperen op boetes en sancties m.b.t. wetgeving (producten)	III-10: Naleving

I. Economische aspecten & uitdagingen

Aspect I-1: Economische prestaties

Een eerste uitdaging betreft de **financiële transparantie**. Wanneer men aan duurzaamheidsverslaggeving doet, is het immers belangrijk dat er in alle openheid gecommuniceerd wordt over de economische prestaties van het bedrijf, zoals bv. de omzet, kosten, significante overheidssteun, het investeringsbeleid, ... Het streven naar een financieel gezond bedrijf vormt uiteraard een eerste en essentiële stap binnen het maatschappelijk verantwoord ondernemen.

II. Ecologische aspecten & uitdagingen

Aspect II-1: Materialen

Eén van de voornaamste troeven van de subsector van de houten bouwelementen vormt tegelijk één van de voornaamste uitdagingen. Hout is een kostbare grondstof die zo hoogwaardig mogelijk wordt ingezet en die – na afdanking – kan worden hergebruikt en gerecycleerd. Zodoende streeft de sector ernaar **hout en houtresten zo lang mogelijk in een gesloten kringloop te houden**.

De houtverwerkende bedrijven hebben er uiteraard alle belang bij om hun **hout** te betrekken **uit duurzaam beheerde bossen**. Dit betekent dat de bossen moeten worden beheerd met respect voor de ecologische, economische en sociale pijler. Een manier om zich te verzekeren van de duurzame herkomst van het hout, is te werken met gecertificeerd hout. Hierbij is het belangrijk dat niet alleen de bossen gecertificeerd zijn, maar ook alle schakels verderop in de keten (exploitant, zagerij, handel, ...) Deze uitdaging komt, gezien dit ketenverhaal, dan ook nog terug onder een aantal andere aspecten m.b.t. leveranciersbeoordeling.

Verder wordt er binnen de sector systematisch gezocht naar mogelijkheden om **het gebruik van zowel grond- als hulpstoffen te reduceren en optimaliseren**, zonder daarbij in te boeten aan de kwaliteit van de eindproducten. We denken hierbij o.a. aan het gebruik van lijmen, lakken, verpakkingsmaterialen, ... De uitdaging ligt enerzijds in het toepassen van meer milieuvriendelijke producten en anderzijds in het streven naar een optimale materiaalbalans.

Aspect II-2: Energie

Rationeel energieverbruik vormt een andere belangrijke uitdaging binnen de subsector. In een eerste fase dient er zo **efficiënt** mogelijk te worden omgegaan met energie zodat het totaal energieverbruik daalt zonder verlies aan productiecapaciteit, veiligheid en comfort. De besparingsmogelijkheden binnen deze subsector situeren zich o.a. op gebied van perslucht, verlichting en verwarming. In een tweede fase kan er worden nagegaan op welke manier de energie, die uiteindelijk toch nog verbruikt wordt, kan worden betrokken uit hernieuwbare energiebronnen. Klassiek in de sector zijn de houtverbrandingsinstallaties, waarin bedrijven hun eigen houtresten energetisch valoriseren en zodoende hun eigen nuttige warmte opwekken.

Aspect II-3: Emissies

Binnen de subsector van de houten bouwelementen, worden er heel wat solventhoudende afwerkingsproducten ingezet. Het omschakelen naar solventarme of –vrije producten is allerm minst evident (o.a. omwille van technische beperkingen) en vormt een belangrijke uitdaging naar de toekomst. Een andere mogelijkheid bij het streven naar een **verminderd solventgebruik**, betreft het toepassen van meer efficiënte aanbrengtechnieken.

Aspect II-4: Afvalwater en afvalstoffen

Elk bedrijf wordt geconfronteerd met afvalstoffen en dus ook met de uitdaging om aan **afvalpreventie** te doen. De preventie van afval kan zowel op **kwalitatief** vlak (minder gevaarlijke stoffen gebruiken en dus ook minder gevaarlijke afvalstromen produceren) als op **kwantitatief** vlak (verminderen afvalproductie). Door afvalstoffen beter te gaan scheiden aan de bron, kunnen ze bovendien beter gerecycleerd worden. Afvalpreventie betekent overigens niet enkel een winst voor het milieu, maar ook financieel kan dit winsten opleveren.

Voor het **verpakkingsafval** geldt hetzelfde verhaal. Enerzijds schuilt de uitdaging in een verminderd gebruik van verpakkingsmateriaal, anderzijds is het ook belangrijk om kwalitatief beter verpakkingsmateriaal te gebruiken zodat dit nadien beter kan worden gerecycleerd of eventueel herbruikt.

Aspect II-5: Producten en diensten

Door reeds in de ontwerpfase rekening te houden met de milieu-impact van een product in elke fase van zijn levenscyclus (productie, gebruik, afdanking), kan men **producten ontwerpen volgens het principe van het levenscyclus denken of eco-design**. Van bij het ontwerp van producten wordt de milieu-impact over volledige levenscyclus in beschouwing genomen en worden continu acties ondernomen om verbeteringen door te voeren naar het gebruik van grond- en hulpstoffen, energieverbruik, emissies, ... Anderzijds worden houten producten zo ontworpen zodat ze bij de productafanking eenvoudig kunnen worden ontmanteld of gerecycleerd. Dergelijke initiatieven winnen alsmar aan belang, en vormen dus ook voor de subsector van de houten bouwelementen een belangrijke uitdaging naar de toekomst.

Aspect II-6: Naleving

Het voeren van een MVO-beleid betekent ook dat eventuele problemen m.b.t. de naleving van de milieuregelgeving moeten worden gerapporteerd. Soms kunnen— bijvoorbeeld o.w.v. technische vereisten - bepaalde normen of voorschriften niet worden nageleefd. Een **open communicatie** over dergelijke problemen en vooral over hoe er hierop **geanticipeerd en gereageerd** wordt, vormt soms al een eerste stap bij het zoeken naar een oplossing (zie ook aspecten III-8 en III-10).

Aspect II-7: Transport

De optimalisatie van het transport van goederen heeft een positieve impact op zowel de omgeving (minder verkeer) als op de luchtmissies. Een **efficiënte transportplanning** is dan ook een eerste stap binnen de uitdaging 'transport', verder kan er ook gekeken worden naar bv. het inzetten van energiezuinige voertuigen.

Aspect II-8: Ecologische leveranciersbeoordeling

Maatschappelijk verantwoord ondernemen stopt niet aan de bedrijfspooten. Een verdere stap in het MVO proces kan er bijvoorbeeld uit bestaan dat men de **leveranciers** gaat **beoordelen op hun ecologische inspanningen** en hun engagementen om te werken aan een verminderde milieu-impact.

Anderzijds kan men eveneens voorzien in de sensibilisatie en begeleiding van leveranciers om het beter te doen. Hierbij moet er een win-win situatie worden nagestreefd, die de bestaande lange termijn relaties bestendig en niet ondergraaft.

III. Sociale aspecten & uitdagingen

A) ARBEIDSVERHOUDINGEN EN WAARDIG WERK

Aspect III-1: Tewerkstelling

Het aspect tewerkstelling zit voor een groot gedeelte al vervat onder het verplicht in te vullen luik van het duurzaamheidsverslag. Toch zijn er nog een aantal zaken waarover bijkomend kan worden gecommuniceerd wanneer we het hebben over de uitdaging '**uitbouwen van een duurzame relatie met de werknemer**'. Zo is bv. het personeelsverloop een veelzeggende parameter.

Aspect III-2: Verhoudingen werkgever – werknemer

De wetgeving voorziet een aantal instrumenten rond sociaal overleg, en dit niet alleen voor ondernemingen die een formeel overleg hebben zoals een ondernemingsraad of een comité voor preventie en bescherming op het werk. De uitdaging verbonden aan dit aspect is om verder te kijken dan hetgeen wettelijk wordt opgelegd. Centraal hierbij staat de vraag of 'de **sociale dialoog** in de onderneming wordt gerespecteerd' teneinde de betrokkenheid van de werknemers bij het werk in het algemeen en bij MVO in het bijzonder te vergroten.

Aspect III-3: Gezondheid en veiligheid

Binnen de subsector van de houten bouwelementen, vormt 'gezondheid en veiligheid' een belangrijke uitdaging.

Wat veiligheid betreft, dienen **werknemers te worden beschermd tegen risico's verbonden aan de uitvoering van hun arbeidsovereenkomst**. Dit kan zowel gebeuren via het invoeren van veiligheidsmaatregelen als via opleidingsprogramma's rond veiligheid, het toepassen van minder gevaarlijke alternatieven, het investeren in veiligere machines, ...

Verder vormt ook de **ontwikkeling van een positief aanwezigheidsbeleid** een belangrijk onderdeel van MVO. Door de werkomstandigheden aan te passen of te optimaliseren op maat van de werknemers draagt men bij tot een positief aanwezigheidsbeleid. Een andere manier om hieraan te werken bestaat in het uitwerken van programma's ter beperking van absentieïsme.

Aspect III-4: Opleiding en onderwijs

Binnen de houtverwerkende nijverheid en dus ook binnen de subsector van de houten bouwelementen, is het een grote uitdaging om geschoolde mensen te behouden en zo competent mogelijk te maken. Het **ontwikkelen en implementeren van een competentiebeleid** in de onderneming kan hierbij een oplossing bieden. Hierbij wordt gestreefd naar het optimaal inzetten van de werknemers (juiste persoon op de juiste plaats) en het versterken van hun competenties in functie van de bedrijfsdoelstellingen en de individuele opleidingsnoden.

Ook het ontwikkelen van een **diversiteitsbeleid – leeftijdsbewust personeelsbeleid** kan een antwoord bieden op de hierboven genoemde uitdaging. Mogelijkheden hiertoe zijn o.a. het ondernemen van acties ter bevordering van een langdurig loopbaanperspectief voor alle medewerkers, het doorvoeren van aanpassingen in de job voor oudere medewerkers, het aanwerven van medewerkers uit risicogroepen, ...

Aspect III-5: Leveranciersbeoordeling op arbeidsverhoudingen

Naast het beoordelen van de leveranciers op hun ecologische impact, vormt ook o.a. de leveranciersbeoordeling op arbeidsverhoudingen een uitdaging voor deze subsector. Binnen de sector bestaat er reeds een goed instrument om dergelijke inspanning op te volgen, meer bepaald de CoC certificering.

B) MENSENRECHTEN

Aspect III-6: Leveranciersbeoordeling op mensenrechten

Dit aspect sluit aan bij aspect III-5 (leveranciersbeoordeling op arbeidsverhoudingen): deze uitdaging is vooral relevant bij de aankoop van o.a. hout uit het buitenland, maar is minder van toepassing binnen de Belgische bedrijven. Ook hier weer vormt certificering een middel om tegemoet te komen aan de uitdaging.

C) MAATSCHAPPIJ

Aspect III-7: Lokale gemeenschap

Maatschappelijk verantwoord ondernemen heeft niet alleen voordelen voor het bedrijf, maar ook voor de lokale gemeenschap. Enerzijds kan dit gaan om het **reduceren van activiteiten met een potentiële negatieve impact op de omgeving**, bijvoorbeeld het minimaliseren van geluids- of geurhinder.

Anderzijds kan dit ook veel verder gaan dan louter het beperken van overlast, en kan de uitdaging zitten in het **ondersteunen van of inspelen op lokale initiatieven** (bv. onderwijs, kinderopvang, goede doel, ...). Bedrijven die hierin investeren, moeten dit zeker en vast op een positieve manier naar de buitenwereld kunnen communiceren.

Aspect III-8: Naleving

Het voeren van een MVO-beleid betekent ook dat eventuele problemen m.b.t. de naleving van de regelgeving moeten worden gerapporteerd. Een **open communicatie** over dergelijke problemen en vooral over hoe er hierop **geanticipeerd en gereageerd** wordt, vormt soms al een eerste stap bij het zoeken naar een oplossing.

(Zie ook aspecten II-6 en III-10)

D) PRODUCTVERANTWOORDELIJKHEID

Aspect III-9: Gezondheid en veiligheid van consumenten

MVO gaat verder dan enkel de bedrijfssite, maar kijkt bijvoorbeeld ook naar de gebruiksfase van de producten die door de onderneming op de markt gebracht worden. Het **beoordelen van de eigen producten en diensten op de gezondheid en veiligheid van de consument** vormt een relevante uitdaging voor de subsector van de houten bouwelementen, waarbij de zoektocht naar mogelijkheden voor verbetering niet uit de weg gegaan wordt.

Aspect III-10: Naleving

Het voeren van een MVO-beleid betekent ook dat eventuele problemen m.b.t. de naleving van de regelgeving moeten worden gerapporteerd. Een **open communicatie** over dergelijke problemen en vooral over hoe er hierop **geanticipeerd en gereageerd** wordt, vormt soms al een eerste stap bij het zoeken naar een oplossing.

(Zie ook aspecten II-6 en III-8)